

قیمت جدید تخم مرغ
شکر و گوشت دولتی اعلام شد

رئیس سازمان جهاد کشاورزی تهران از توزیع ۱۲۰ تن گوشت گرم گوسفندی و گوساله تنظیم بازار در پایتخت خبر داد. جبرئیل برادری در خصوص آخرین وضعیت محصولات پروتئینی در بازار گفت: روزانه ۱۵۰۰ تن گوشت گرم مرغ در حال توزیع در سطح استان تهران است و به سهولت در اختیار شهروندان قرار می گیرد. او افزود: همچنین قیمت تخم مرغ نیز در بازار به ثبات رسیده و تا ۱۱۰ هزار تومان به ازای هر شانه به فروش می رسد. برادری از توزیع گسترده گوشت گوساله خبر داد و گفت: عرضه روزانه ۳۰ تن گوشت گرم گوساله در میادین تره بار سطح شهر، کاسبان امین (که با نصب پنر مشخص هستند) و فروشگاه های زنجیره ای از هفته گذشته آغاز شده و تا اطلاع ثانوی ادامه خواهد داشت. به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، او ادامه داد: همچنین روزانه ۱۰۰ تن گوشت گرم گوسفندی نیز که از دو محل تولید داخل واردات تامین شده، در اختیار شهروندان قرار می گیرد؛ این درحالی است که بیش از ۱۰۰ هزار تومان اختلاف قیمتی در گوشت توزیعی با قیمت سطح بازار به چشم می خورد. رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان تهران، توزیع ۱۲ هزار تن شکر به صورت مویرگی را بسیار موثر بر کنترل قیمت عنوان کرد و گفت: شکر با قیمت ۵۰۰، ۲۵ تومان درب کارخانه، ۲۸ هزار تومان مصرف کننده و ۲۴ هزار تومان بسته بندی شده در حال عرضه است.

مسکن گران تر می شود؟

نایب رئیس اول اتحادیه مشاوران املاک تهران در مورد وضعیت بازار خرید و فروش مسکن بیان کرد: در بخش اجاره، بازار در ثبات قیمتی قرار دارد، اما در بحث خرید و فروش مسکن، بازار همچنان راكد است كه علت اصلی آن، افزایش بیش از حد قیمت هاست كه سبب شده قدرت خرید مردم کاهش یابد. نایب رئیس اول اتحادیه مشاوران املاک تهران در مورد وضعیت بازار مسکن گفت: با توجه به اینکه از تابستان و پیک جابه جایی ها خارج شدیم در حال حاضر بازار اجاره، شاهد ثبات قیمتی هستیم. داود بیگی نژاد در مورد وضعیت بازار خرید و فروش مسکن هم بیان کرد: اما در بحث خرید و فروش مسکن، بازار همچنان راكد است كه علت اصلی آن، افزایش بیش از حد قیمت ها در بخش مسکن است كه سبب شده قدرت خرید مردم کاهش یابد. بیگی نژاد با انتقاد از گلفی نبودن رقم تسهیلات بانکی در بخش مسکن گفت: در زمینه خرید مسکن همواره بخشی از بودجه مورد نیاز مردم، از طریق تسهیلات بانکی تامین می شود و به این صورت توان مالی آنها برای خرید مسکن افزایش می یابد. اما در حال حاضر، رقم تسهیلات باقیمت خانه ها چندان تناسب ندارد. شورای پول و اعتبار هم تغییر چندان در رقم تسهیلات ایجاد نکرده است برای همین مردم توان خرید مسکن ندارند. نایب رئیس اول اتحادیه مشاوران املاک تهران افزود: در این اساس و با توجه به آنچه گفته شد، همکاران ما مدت زیادی است كه قرارداد رچندانی در زمینه خرید و فروش نداشته اند و بازار در ركود مطلق به سر می برد و آمد و هزینه بعضی از دختار مشاور املاک تطبیق ندارد. برخی خبرها حاكي از آن است كه تعداد فروشندگان در بخش مسكن افزایش یافته است، اما خریدار كم است. بیگی نژاد در این باره گفت: در بخش مسكن همیشه فروشنده بوده است اما حالا تجمع فروشنده در سكوت فروشنده گی از بابت عدم توانایی مردم برای خرید است. در واقع، زمانی می توان گفت فروشنده زیاد شده است كه افزایش تولید داشته باشیم و تولیدات سبب افزایش عرضه شده باشد اما در حال حاضر تولید همچنان پایین است و افزایش فایلهای فروش به دلیل کاهش قدرت خرید مردم است. این مقام صفی در مورد تاثیر ركود بر قیمت مسكن گفت: یقینا کسانی كه در این بخش سرمایه گذاری كردند و به دریافت پول نیاز دارند در حال حاضر می توانند بكسری تخفیفات و کاهش قیمت ها داشته باشند، اما به هیچ وجه نمی توان این موضوع را به كل بازار مسكن تسری داد چون همان طور كه اشاره كردم عرضه مسكن به آن شكل انجام نشده است و مهم تر از آن، موضوع قیمت نهاده های ساختمانی مطرح است، چون در حال حاضر قیمت مصالح نسبت به قبل تغییر نكرده و همچنان بالاست و این مسئله به کاهش تولید مسكن دامن می زند. نایب رئیس اول اتحادیه مشاوران املاک تهران در پاسخ به اینکه آیا قیمت مسكن با تغییرات بیشتری همراه می شود؟ گفت: قیمت مسكن تابع دیگر بازارهای مالی است و مانی می توانیم صرفا درباره بازار مسكن صحبت و پیش بینی كنیم. به گزارش همشهری آنلاین، بیگی نژاد ادامه داد: ما باید ببینیم كه در این ۵ ماه منتهی به پایان سال، در دیگر بازارهای مالی چه اتفاقی می افتد و پس از آن منتظر واكنش بازار مسكن به این اتفاقات باشیم. وی در مورد تاثیر افزایش نرخ دلار در روزهای گذشته بر قیمت مسكن هم بیان كرد: الان در این باره نمی شود صحبت كرد، چرا كه ممكن است يك همچنان گذرا باشد. بنابراین، باید منتظر باشیم ببینیم این هیجان چقدر ثبات دارد و حتی ممكن است ورق بر گردد و قیمت ها به پایین تر از قیمت قبل هم برسد، پس از آنجا كه هنوز نمی دانیم اتفاقات آینده چگونه رقم می خورد و واكنش بازارها به این اتفاقات چیست، پس باید صبر كنیم و بعدا نظر بدھیم.

بازوهای ناکارآمد اقتصاد دیجیتال در اجرا

«آرمان ملی» در گفت و گو

با کیوان نقره کار چالش ها و نقاط قوت

اقتصاد دیجیتال را بررسی می کند

ظرفیت های داخلی در حوزه توسعه دیجیتال چگونه است و آیا اقدامات صورت گرفته مناسب است؟

نگاه ویژه به حوزه فناوری اطلاعات از الزامات محسوب می شود. با توجه به تاکید دولت در اقتصاد دیجیتال در برنامه ریزی های خود باید با بهره گیری از تکنولوژی های نوین در ابتدا زیرساخت آن را فراهم کرد تا بتوان در سطوح مختلف اقتصادی – اجتماعی و... به آن دست یابیم. استفاده از پتانسیل شرکت های داخلی به منظور دستیابی به خدمات و محصولات بهینه در این زمینه با نگاه توسعه ای می تواند کشور را در این مسیر یاری کند. در حقیقت دستیابی به اهداف تعیین شده در برنامه هفتم توسعه در حوزه فناوری اطلاعات، دولت باید نگاهی فرامزی به این موضوع داشته باشد و زیرساخت های فنی و سخت افزاری خود را به مشاوره از نخبگان و کارشناسان ایرانی به روز رسانی کند. تقویت نرم افزارها و پلتفرم های داخلی با به کارگیری از استعدادها داخلی می تواند ما را در نیل به اهداف مذکور یاری دهد، در حقیقت بسیاری از نیازهای فعلی در فضای مجازی در حال حاضر با تقویت پلتفرم های داخلی تامین شده است و می توانیم با قدرتمندتر کردن آنها رشد بهتری نیز در این زمینه داشته باشیم. حمایت از شرکت های داخلی در این زمینه می تواند اولویت و رویکردی مطلوب برای کشور باشد تا بتوانیم در این زمینه نیز در چشم اندازی نه چندان طولانی حرفی برای گفتن داشته باشیم.

آیا اقدامات صورت گرفته در زمینه توسعه اقتصاد دیجیتال از نظر سخت افزاری و نرم افزاری از انسجام و جامعیت مطلوب برخوردار است؟

از نگاه کلان، بهره گیری از فرصت های فناورانه و نوآورانه یک نگاه بین المللی است؛ به این معنی که وقتی قرار باشد در این حوزه توسعه را تعریف کنیم، باید یک نگاه فرامرزی به موضوع داشته باشیم؛ بنابراین تعریف توسعه با محدودیت خودخواسته به خصوص در حوزه آی تی نمی تواند مفهوم داشته باشد. اگر دولت بخواهد توسعه را در خصوص فناوری اطلاعات در داخل متمرکز کند، نیاز به زیرساخت دارد؛ از زیرساخت فنی و سخت افزاری گرفته تا نخبگان علمی و کارشناسانی که باید در این زمینه حضور داشته باشند. به نظر می رسد کشور ما زیرساخت هایی که بتوان بار بیشتر از حد روی آن ایجاد کرد، ندارد، چون همه آن ها به دلیل تحریم های طولانی فرسوده شده اند. از سخت افزارهای به روز دور بوده ایم و خرید آن ها در سبد توسعه کشور قرار ندارد. فشار بیش از حد به آن ها نیز باعث خواهد شد به دنبال هزینه های تعمیر و وصله و پینه کردن آن ها باشیم. در این راستا باید نخبه های کارشناسان خبره را شناسایی کرد و شرایط فعالیت در داخل کشور را برای آنها فراهم کرد تا اندیشه خروج از کشور و حضور در فضاهای بین المللی از ذهن آنها خارج شود. تاکید ایران بر روی پلتفرم هایی مانند بله، اندی و... گرچه مفید ارزیابی می شود، اما باید در نظر داشت که در مقایسه با پلتفرم هایی قوی تر بین المللی فاصله نسبتاً زیادی دارد و علاوه بر این با توسعه تکنولوژی، دیگر فیلترینگ در این میان موثر نخواهد بود و تمرکز در این مسیر در حقیقت به معنای هدر رفت سرمایه در فضایی است که در انتها به در بسته می خورد، در حالی که توانمندی های دانش آموختگان و نخبگان ایرانی در حدی است که می تواند با اقدام بر روی پروژه های جدید راه را برای اجرای پروژه های توسعه ای فناورانه باز کند، چراکه تکنولوژی در این زمینه با عرضه محصولات و خدماتی مانند اینترنت ماهواره ای... همه آنچه که در مسیر مقابله با به کارگیری اپلیکیشن های بین المللی طراحی شده است را بی اثر خواهد کرد و خیلی دور از ذهن نیست که تا چند ماه دیگر تحولات در این عرصه به قدری شدید باشد که همه چیز را متحول کند.

آیا از ظرفیت های بخش خصوصی در اقتصاد دیجیتال به نحو مطلوبی بهره گرفته شده است؟

حضور بخش خصوصی در سال های اخیر در حوزه فین تک ها، اقتصاد دیجیتال و فناوری اطلاعات با وجود محدودیت های ناشی از تحریم و... مطلوب ارزیابی می شود اما برای رسیدن به اهداف از پیش تعیین شده در بخش فناوری اطلاعات و دیجیتال، باید با نگاهی جامع در بخش های سیاسی – اجتماعی – فرهنگی – اقتصادی و... گام برداریم تا در هر کنی یکپارچه بتوانیم به رشد

اگر دولت بخواهد توسعه را در خصوص فناوری اطلاعات در داخل متمرکز کند، نیاز به زیرساخت دارد؛ از زیرساخت فنی و سخت افزاری گرفته تا نخبگان علمی و کارشناسانی که باید در این زمینه حضور داشته باشند. به نظر می رسد کشور ما زیرساخت هایی که بتوان بار بیشتر از حد روی آن ایجاد کرد، ندارد، چون همه آن ها به دلیل تحریم های طولانی فرسوده شده اند. از سخت افزارهای به روز دور بوده ایم و خرید آن ها در سبد توسعه کشور قرار ندارد

مناسب برسیم. علاوه بر این یکی از مهم ترین فاکتورهای برنامه توسعه قوی، پررنگ بودن نقش بخش خصوصی و تنظیم گری مشارکتی در آن برنامه است. مشارکت بخش خصوصی در توسعه خدمات الکترونیکی و هوشمندسازی دولت و ارائه خدمات پایه کاربردی می تواند موتور توسعه این حوزه بدون سرمایه گذاری اولیه کلان از سوی دولت باشد، اما در برنامه هفتم جز کلی گویی درباره اولویت مشارکت عمومی – خصوصی آن هم محدود به حوزه زیرساخت ابری (ماده ۱۰۶) هیچ خط سیر و جهت گیری مشخصی نسبت به چگونگی تحقق اهداف شبکه ملی اطلاعات با رافع موانع و تشویق مشارکت بخش خصوصی نیز ندارد؛ در صورتی که مشارکت عمومی – خصوصی مطلوب نیازمند به حمایت ها و مشوق های مالی و رفتاری برای بخش خصوصی است. در این برنامه نه تنها بخش خصوصی محور نیست، بلکه تقریباً نادیده گرفته شده و نگاه توسعه ای و اکوسیستمی وجود ندارد و به صنایع نوپا در حوزه فناوری و به زنجیره ارزش توجه نشده است.

سهام هوش مصنوعی در عصر دیجیتال و تحقق برنامه ریزی های صورت گرفته در کشور چگونه است؟

ورود جهان به عصر هوش مصنوعی و فرآیندهایی چون چت جی بی تی و... در حالی به سرعت تمام جهان را در می نورد که مجهز شدن به آن یک ضرورت غیرقابل انکار در کشور محسوب می شود، با نگاهی به برنامه ریزی های صورت گرفته از سوی کشورهایی مانند عربستان، امارات در این حوزه و دیگر کشورهای پیشرفته جهت رقابت در این عرصه استفاده بهینه از این فناوری مولد در اقتصاد – اجتماع و... را ضرورتی انکار ناپذیر ساخته است. به عبارتی اهمیت این موضوع از آنجاست که با پایان برنامه هفتم توسعه حتما باید ایران در این مسیر گام های بلندی بردارد تا در حوزه های مختلف دچار عقب ماندگی نشود، در حالی که تا کنون گویا

از آنجا که حرکت در مسیر اقتصاد دیجیتال و تحقق برنامه ریزی های صورت گرفته در کشور چگونه است؟ ورود جهان به عصر هوش مصنوعی و فرآیندهایی چون چت جی بی تی و... در حالی به سرعت تمام جهان را در می نورد که مجهز شدن به آن یک ضرورت غیرقابل انکار در کشور محسوب می شود، با نگاهی به برنامه ریزی های صورت گرفته از سوی کشورهای مانند عربستان، امارات در این حوزه و دیگر کشورهای پیشرفته جهت رقابت در این عرصه استفاده بهینه از این فناوری مولد در اقتصاد – اجتماع و... را ضرورتی انکار ناپذیر ساخته است. به عبارتی اهمیت این موضوع از آنجاست که با پایان برنامه هفتم توسعه حتما باید ایران در این مسیر گام های بلندی بردارد تا در حوزه های مختلف دچار عقب ماندگی نشود، در حالی که تا کنون گویا

درهین

تجارتی که از ۳۰ به ۶ میلیارد دلار رسید!

پس از آنکه تجارت ایران و ترکیه در سال ۲۰۱۲، ۲۲ میلیارد دلار شد دو کشور تصمیم گرفتند تجارت را به ۳۰ میلیارد دلار افزایش دهند. با این حال روابط تجاری دو کشور در سال ۲۰۲۲، ۴۶ میلیارد دلار شد. کشور ترکیه طی سال های گذشته از شرکای مهم تجاری ایران محسوب شده به گونه ای که مطابق با آمار منتشر شده توسط گمرک ایران، این کشور طی ۱۰ سال گذشته همواره جزو ۵ کشور نخست در عمده مبادی وارداتی ایران بوده است و از سال ۱۳۹۵ توانسته در صادرات هم جایگاه خودش را به عنوان ۵ مقصد مهم صادراتی ایران تثبیت کند. پس از آن نیز از سال ۱۳۹۸ تا ۵ ماهه نخست ۱۴۰۲ همواره سومین شریک تجاری ایران پس از چین و امارات متحده عربی بوده است. با توجه به اینکه طی دهه اخیر ترکیه همواره از مهم ترین شرکای تجاری ایران بوده، تجارت با این کشور روند نزولی را در پیش گرفته است؛ به گونه ای که پس از آنکه کل تجارت ایران با ترکیه در سال ۲۰۱۲ به حدود ۲۲ میلیارد دلار رسید، دو کشور تصمیم گرفتند تا هدف گذاری سالانه تجارت را تا حدود ۳۰ میلیارد دلار افزایش دهند. این در حالی است که روند تجارت دو کشور از آن زمان تاکنون نه تنها افزایش نیافته، بلکه به طور کلی روند کاهشی را در پیش گرفته و در سال ۲۰۲۰ به پایین ترین میزان خود طی دهه اخیر رسیده است. در واقع مناسبات تجاری بین ایران و ترکیه طی دهه گذشته بین سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۲، به رغم اینکه ترکیه سومین شریک تجاری مهم ایران محسوب می شود، اما ایران نتوانسته جایگاه خود را در بازار کالای ترکیه حفظ کند؛ به گونه ای که از رتبه ۷ در میان مبادی وارداتی ترکیه در سال ۲۰۱۳ به رتبه ۲۳ در سال ۲۰۲۲ سقوط کرده است. شایان ذکر است، سهم ایران در بازار ترکیه نیز از ۴ درصد از کل ارزش واردات این کشور در سال ۲۰۱۳ به حدود ۹۰ درصد در سال ۲۰۲۲ کاهش یافته که یکی از علل این کاهش را می توان جایگزین کردن روسیه به جای ایران در واردات نفت و گاز و همچنین کشف منابع جدید گازی در ترکیه عنوان کرد. بر اساس بررسی های اتاق بازرگانی تهران، دلایل گوناگونی منجر به کاهش تجارت ایران با ترکیه شده که از جمله آنها می توان به ظهور بازارهای جدید برای صادرات محصولات پتروشیمی ایران و همچنین به وجود آمدن تغییراتی در نیازهای بازار ترکیه اشاره کرد که از سمت مقامات ایرانی توجهی به این مقوله صورت نگرفته و در واقع تولید صادراتی مناسب با بازار ترکیه شکل نگرفته است. یکی دیگر از دلایل کاهش تجارت ایران با ترکیه طی سال های اخیر را این می توان به جایگزین شدن روسیه به جای ایران در بازار واردات گاز به این کشور نسبت داد که جنگ روسیه و اوکراین این عامل را تشدید کرده؛ زیرا در حال حاضر روسیه گاز خود را به قیمتی پایین تر به ترکیه عرضه می کند و امتیازات ویژه ای برای صادرات به این کشور در نظر گرفته ای. عدم موفقیت موافقتنامه تجارت ترجیحی ایران و ترکیه را می توان به عنوان یکی دیگر از مشکلات تجارت ایران با این کشور بیان کرد.

البته شایان ذکر است که بحران های جهانی طی سال های گذشته نظیر همه گیری کوید – ۱۹ در کاهش مبادلات تجاری با ترکیه بی تأثیر نبوده و اثرات آن در حجم مبادلات ایران با ترکیه در سال ۲۰۲۰ به وضوح قابل رؤیت است. به طور کلی مطابق با آمار گمرک ترکیه، کل مبادلات تجاری ایران و ترکیه در سال ۲۰۲۲ حدود ۴۰۵ میلیارد دلار بوده که حدود ۳ میلیارد دلار آن متعلق به صادرات بوده و ۴۰۰ میلیارد دلار آن را نیز واردات تشکیل می دهد. البته در آمار دیگری تجارت ایران و ترکیه در سال ۲۰۲۲ را ۶ میلیارد و ۴۲۰ میلیون دلار اعلام کرده بودند که ۳ میلیارد و ۲۵۰ میلیون دلار سهم صادرات و ۲ میلیارد و ۷۰ میلیون دلار سهم واردات بوده است.

طی ۱۲ سال منتهی به سال ۲۰۲۲ تراز تجاری بین دو کشور، به جز دو سال ۲۰۱۶ و ۲۰۲۰ به نفع ایران بوده است.

مطابق با آمار منتشر شده توسط گمرک ترکیه، عمده گروه کالایی صادراتی ایران به ترکیه ذیل فصول ۷۶ «آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم»، ۷۴ «مس و مصنوعات از مس» و ۴۹ «مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده این مواد» قرار می گیرد که به تنهایی ۶۰ درصد از ارزش صادرات ایران به این کشور را در سال ۲۰۲۲ تشکیل می دهد. نکته قابل توجه در خصوص گروه کالایی صادراتی ایران به ترکیه سهم حدود ۳۰ درصدی صادرات «سوختهای معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها» به ترکیه بوده است. این اتفاق در حالی رخ داده که تنها طی حدود ۱۰ سال سهم ایران در بازار ترکیه در این گروه کالایی از ۸۸ درصد در سال ۲۰۱۱ به این رقم در سال ۲۰۲۲ رسیده که نشان دهنده از دست دادن بازار ترکیه در این گروه کالایی است.

به طور کلی در سال ۲۰۲۲، تجارت ترکیه بالغ بر ۶۱۸ میلیارد دلار بوده که ۴۱ درصد را (معادل ۲۵۴ میلیارد دلار) صادرات و مابقی آن معادل ۳۶۴ میلیارد دلار را واردات تشکیل داده است. تراز تجاری این کشور نیز طی سال مذکور منفی ۱۱۰ میلیارد دلار بوده است. روند صادرات ترکیه طی دهه اخیر نشان می دهد که این کشور به رغم مواجهه با بحران کووید – ۱۹، توانسته سطح تجارت خود را حفظ کند و پس از آن حتی با سرعت بیشتری افزایش دهد که این اتفاق نه تنها طی این بحران، بلکه طی دو دهه گذشته نیز صادق بوده و ترکیه همواره تحت تأثیر بحران های اقتصادی قرار نگرفته است و از این طریق توانسته همچنان انگیزه جست و جو برای بازارهای جدید، بهبود قدرت رقابتی و در نتیجه گسترش صادرات را برای این کشور فراهم کند.

هوش مصنوعی یکی از حلقه های فراموش شده ای است که به طور جدی به آن پرداخته نشده است. در حالی که این فناوری به سرعت در حال ورود و تغییر در ابعاد مختلف زندگی بشری است و کشورهای پیشرفته بر سر توسعه آن شدیداً در حال رقابت هستند. بنابراین استفاده بهینه از این فناوری مولد از یکسو و از سوی دیگر تدبیر برای اثرات مختلف آن، تنظیم گری این فناوری ضروری می کند. از سوی دیگر برنامه ریزی دولت در حوزه های کلان دیگر از جمله اینترنت اشیا، متاورس، رایانش کوانتومی و... ضرورت هایی محسوب می شود که باید در تدوین سند ملی توسعه اقتصاد دیجیتال جای ویژه ای برای آن باز کرد تا بتوان همپای جهان در سطوح مختلف گام برداشت. فقدان الگوی راهبردی توسعه این فناوری در کشور، عدم تشخیص و تفکیک وظایف نهادها و وزارتخانه های موجود در قبال این فناوری، پیش بینی نشدن هدایت کارشناسی دستگاه های اجرایی برای استفاده از هوش مصنوعی در تحلیل و به روز رسانی هوشمند داده ها و شناسایی متغیرهای اساسی هر دستگاه از قبیل تولید، مصرف، سرمایه، امور مالی و آموزشی، عدم رویه واحد انطباق بین المللی در مواجهه با این فناوری، نادیده گرفتن نقش بخش خصوصی در هوش مصنوعی و جهت گیری هدایت و تسهیل امور شرکت های نوپا و... در توسعه این فناوری از جمله خلای های مهم برنامه هفتم در توسعه دیجیتال است.

آیا کشور در حوزه مصوبه ها و قوانین و اجرا برای ایجاد نظام حقوقی دیجیتال از جامعیت و کفایت لازم برخوردار است؟

از آنجا که حرکت در مسیر اقتصاد دیجیتالی ضرورتی غیرقابل انکار است، ایجاد یک نظام حقوقی دیجیتال در این زمینه به منظور رسیدگی به چالش های پیش رو و هماهنگی در حوزه فناوری و حقوقی الزامی است، چرا که بسیاری از استاندار تاپ ها و شرکت های دانش بنیان فعال در این عرصه به دلیل فقدان سازمان حقوقی با وجود کارشناسان خبره در این عرصه با پشتوانه قوانین و دستورالعمل های مناسب فرصت حرکت مستمر و ادامه راه در این میدان را نمی یابند و خروج از این عرصه با را به صرفه تر از فعالیت ارزیابی می کنند. به عنوان مهم ترین چالش های پیش روی این برنامه از منظر لزوم رویکرد مشخص در خصوص دیجیتال در کشور، تدوین قوانین و دستورالعمل های مناسب با این حوزه از جمله مسائل مربوط به حریم خصوصی، استفاده، پردازش و نشت داده، انتشار و تبادل داده، مالکیت معنوی و همچنین سواد و مسائل اخلاقی قابل بررسی است. بنابراین اتخاذ اقداماتی در برنامه ریزی های دولت با اولویت مسائل فوق در پیشبرد اهداف ۵ سال آتی این حوزه در کشور ضروری است. مگر نه بسیاری از مواد این برنامه که با مسائل حقوقی داده های دیجیتال در ارتباط است (به عنوان مثال ماده – ۷۵ ب – که تاکید بر ایجاد سامانه رصد در جهت شنجش سبک زندگی مردم و شنجش های فرهنگ عمومی نموده) با چالش جدی روبه رو خواهد شد. هرچند اسنادی به طور پراکنده در این حوزه نگاشته شده، اما در نظر گرفتن یک نظام حقوقی دیجیتال با محوریت مرکز ملی فضای مجازی که به طور شفاف تمام مسائل این حوزه همچون زوایا، ابعاد تاثیرات، چارچوب های حقوقی و آگاهی رسانی لازم را در قالب بخش های مختلف بیان نموده، الزامی است تا در آینده برنامه با چالش هایی چون تبعیض در ارائه اطلاعات، نقض حریم خصوصی و حقوق انتشار و تبادل داده روبه رو نگردد. البته در لایه زیرساخت هم توجه کافی به موارد لازم صورت نگرفته است. به عنوان مثال در فبیر نوری به عنوان اولویت اصلی دولت و ضرورت آن برای دسترسی به فناوری های پیشران، ضرب نفوذ مشخصی در نظر گرفته نشده است و در رایانش ابری به لزوم مدیریت هزینه ها و بهینهی سرمایه گذاری ها، انطباق پذیری پایه ای سرمایه گذاری ها، استاندارد سازی داده ها و توسعه هماهنگ و یکپارچه و بهره گیری از فرصت های فناوری اطلاعاتی و مقابله با تهدیدها توجهی نشده است. هرچند خلای های بسیاری در حوزه دیجیتالی شدن اقتصاد در این حوزه وجود دارد، اما باید با نگاهی عادلانه اظهار داشت که در توسعه دیجیتال می توان با اتکا به توانمندی های داخلی و شرکت های فعال داخلی در این زمینه و همچنین نخبگان فراوان در این حوزه، دستیابی به سهم ۱۵ درصد اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص ملی، دور از ذهن نیست.